

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Iulie v. 1885 Abonament nou la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta utalvány — Post-Amweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonați sunt rugați a ne comunica eventual pe lungă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fâșiile, în cari li s'a trimis diarul până acum.

Administrațiunea diarului „Tribuna“.

Sibiu, 22 Iunie st. v.

Maghiarii nu au știut să se folosească de pozițiunea ce li s'a creat prin pactul dualist, și sunt un popor, care nu are aptitudinile cerute pentru conducerea unui stat ca cel ungar.

Acesta e sentimentul general acum, în ajunul începerii negocierilor pentru renoirea pactului.

Se vor împlini în curând douăzeci de ani, decând națiunea maghiară a ajuns la însemnătatea unui element conducător în statul ungar, ba chiar în întreaga monarhie, acum austro-ungară.

Care este convingerea, pe care experiențele acestor douăzeci de ani trebuiau neapărat să o producă în toate cercurile serioase atât din țeară, cât și din străinătate?

Îi vedem pe Maghiari luptându-se, ca să-și susțină pozițiunea și să se întărească în ea, și stăm adese-ori uimiți în fața hotărârii, cu care ei își urmăresc scopurile, și a puterii, pe care o desvoaltă în luptele politice. Sunt un popor care scie să se impună, pe care nimeni nu poate să-l nesocotească și care nu se dă îndrăgă, când e vorba să se afirme ori să înăbușească avântul altora, dacă se simte jignit de el. Strâns uniți totdeauna, încordându-și mereu toate puterile, adeseori chiar excesivi în pornirile lor „patriotice“, Maghiarii sunt în adevăr cea mai încheagată putere în Monarhie, și au dovedit pe dindestul, că pot determina mersul întregii noastre vieți politice.

Ei nu sunt însă în același timp înzestrați cu prevederea cerută pentru conducerea unui stat, sunt lipsiți de cuvenita înțelepciune la alegerea scopurilor ce urmează a le realiza.

De aceea fac impresiunea unei puteri elementare, care, condusă bine, poate să aducă prin lucrarea ei mari faloase, dară ne amenință și cu mari stricăciuni.

Nu ne simțim nici-odată siguri față cu ei, ci mai vârtos ne temem, ca nu cumva, po niți odată fără precugetare, să strice cauzei, pe care vor și trebuie să o servească.

Și în adevăr aceasta e nota caracteristică a activității lor politice.

Cele mai multe dintre greutățile, cu care avem astăzi a ne lupta, de ei au fost create.

Căci îndată ce intră în joc un interes specific maghiar, fie în politica internă, fie în cea externă, ei accentuează conflictele și le duc la extrem.

Astfel conflictele, care existau la 1867 în viața noastră internă, din an în an au devenit tot mai acute. Maghiarii, în loc de a-și da silința să le resolve, s'au opintit a suprima manifestațiunile lor. Prea puțin le păsa, dacă există ori nu nemulțumiri, vorba era numai, ca ele să nu se manifesteze, pentru-ca nici opiniunea publică din țeară, nici străinătatea să nu fie alarmată. S'a făcut întrebuințare de fel de fel de mijloace de presiune, pentru-ca oamenii să tacă ori să spună neadevărul; s'au cheltuit sume enorme, spre a informa fals străinătatea. Urmarea este, că amărăciunea s'a înmagasinat, încordările, rămasse înfundate, au crescut din an în an, și astăzi am ajuns la o situațiune atât de gravă, încât guvernul trebuie să stee mereu de pândă, ca să astupe răsufletorile ce se sporesc mereu. Astăzi se ivesc în Croația manifestații, care pun lumea în nedumerire, mâne în Ardeal, fie între Români, fie între Sași, poimâne între Sârbi, și foarte în curând se vor reivi și între Slovaci, pe care Maghiarii își fac poate iluziunea de a-i fi adus la amorie. Au știut Maghiarii să mențină pe un timp oarecare aparențele consolidării, n'au știut însă să consolideze statul, ci mai vârtos l-au slăbit.

Căci ce va să zică tăria unui stat?

Nouă ne vine la socoteală să punem alături cu Maghiarii pe frații nostri din România, fiindcă ne sunt frați și seamănă cu noi.

Intrând armata rusească în România, ca să înainteze spre Dunăre, s'a cerut din mai multe părți, ca să se proclame starea de asediu. Guvernul României n'a voit s'o facă aceasta. N'a făcut-o chiar nici atunci, când Țarul tuturor Rușilor, persecutat cu atâta stăruință de nihilisti, a petrecut pe pământul României. Una singură dintre libertățile publice nu s'a suspendat, o singură măsură excepțională nu s'a luat.

De ce aceasta?

Pentru-ca în Europa să rămână impresiunea, că la gurile Dunării există un stat consolidat, atât de bine închiăgat, încât chiar și în timp de războiu ordinea se poate menține în el cu mijloace normale.

Nu putea să-și-o permită aceasta decât un guvern, care avea cea mai deplină încredere în țeară și în armată, până

la cel din urmă om, un guvern, care putea să zică: țeara aceasta, neamul acesta de oameni e o garanță a ordinii sociale, un centru, din care numai spiritul de ordine se poate propaga.

Poate oare să zică și cabinetul Tisza același lucru despre Ungaria?!

Chiar astăzi, în timp de pace, acest cabinet se simte îndemnat a lua măsuri excepționale chiar și față cu noi, frații fraților nostri de preste Carpați.

Care ar trebui să fie primul gând al unui asemenea cabinet în ajunul unui războiu?

Fără îndoială suspendarea tuturor libertăților publice.

Și va fi amar de o țeară, în fruntea căreia se află un guvern, care numai cu baioneta se mai crede capabil a susține ordinea socială: asemenea țeară e incapabilă de ori-și-ce acțiune serioasă, o sarcină pentru aliații ei și un obiect de dispreț pentru dușmanii ei.

Cu toate acestea nu noi suntem aceia, care trimbițăm în lumea largă, că Ungaria are dușmani între chiar cetățenii ei, nu noi afirmăm, că chiar și în timp de pace în Ungaria ordinea socială numai prin măsuri excepționale se poate susține, nu noi compromitem buna reputațiune a statului ungar: o face presa maghiară, o face chiar guvernul Ungariei.

Ei bine, tot această presă și tot acest guvern, după-ce acreditează fama, că statul ungar e incapabil de acțiune, mai accentuează și conflictele externe ale monarhiei. Ei spun, că Croații, Românii, Sașii și Sârbi sunt dușmani ai țerii lor, nevrednici de a se bucura de libertățile publice, și tot ei accentuează conflictele externe, dacă ele ating vre-un interes specific maghiar.

Poate oare să fie binefăcătoare înrăurirea unui asemenea element? Nu este oare în interesul monarhiei și chiar în al statului ungar îndeosebi, ca lumea să simtă în sfârșit, că este o minciună îndrăzneată, când se susține, că adversarii utopiilor maghiare sunt dușmani ai monarhiei?!

Sibiu, 22 Iunie st. v.

E timpul secerișului.

Sunt două feluri de secerișuri: unul intelectual, altul material.

Amândouă sunt neapărat de lipsă: unul pentru existența spirituală, altul pentru cea trupească. Ceea-ce atâta va să zică, că fiind omul alcătuit din suflet și din trup, dacă ține cât de cât la deservășire, are lipsă de amândouă secerișurile.

Cu amândouă deodată nu ne putem ocupa. Ne vom ocupa acum cu unul, cu cel intelectual.

În scoalele elementare mai întâiu, apoi au urmat cele medii s'au secundare, secerișul intelectual sau examenele s'au săvârșit și urmează academiile sau alte institute superioare.

Este bogat sau sărac secerișul în anul acesta?

Așa s'ar cuveni să ne întrebăm și la întrebarea aceasta ar trebui să dăm răspuns. Națiunea s'ar bucura, dacă răspunsul ar fi favorabil; s'ar supăra, dacă

n'ar fi favorabil. La toată întâmplarea însă ea ar fi în pozițiune de a se orienta, că ce are să mai facă pentru viitorul fiilor sei.

Răspuns hotărât noi nu putem da, cu toate că reu ne pare de aceasta. Eată și pentru ce.

Între Tisa și între Carpați suntem o poporațiune de vre-o trei milioane de suflete. Printre poporațiunea aceasta, — care este numai o fracțiune din poporațiunea română, câtă se întinde între Tisa, Dunăre și Dniștru și sporadic și dincolo de Dunăre, în o parte considerabilă a Peninsulei-Balkanice, — abia vor fi un milion de suflete de alte cinci până în șese naționalități nemaghiare.

Dar' cu toate că în ținutul dintre Tisa și Carpați noi formăm massa compactă; cu toate că suntem cei dintâi, cari de mii de ani am descălecat, aducând dela Apus, din lumea romană, cultura în ținuturile locuite de noi, slăbiți de viforurile cele multe ale invasiunilor barbare câte au trecut preste strămoșii și moșii, nostri, am rămas înapoia acelora, cari au venit în urma noastră.

Ei n'au avut să sufere ce am suferit noi și n'au ținut altă socoteală de suferințele noastre, decât ca să se așeze în locurile, pe care moșii și strămoșii nostri ferindu-se de barbari, au trebuit să le părăsească, și carăși n'au ținut altă socoteală de suferințele noastre, decât ca proprietatea noastră să o facă în posesiuni feudale și pe proprietar să-l facă colon, spre a nu ave nimica, afară de plata laboarei.

Rămânând numai cu urmările suferințelor seculare, am rămas înapoia celor ce purtaseră grije numai de sine, am rămas înapoia celor ce și cultura, acest dar cesc, după-ce 'și-au fost însușit-o baremi pe dinafară, căutară, timp foarte îndelungat, a o ține monopol numai pentru sine.

Mai lipsesc doi ani și jumătate din patruzeci, decând puterea cea neresistibilă a spiritului timpului a rupt lanțurile, în care eram aruncați de secol, ca să ne putem întinde mâinile, nici spre avere materială, nici spre avere spirituală din presupunerea falsă, ca astfel să devenim periculoși pentru cei ce se dedaseră a trăi din muncă străină. Lanțurile au fost rupte, însă n'au lipsit mâinile, cari, sub diverse cuvinte și în diverse forme, umblau să le cârpească de nou și să ne arunce de nou în altă formă într'însele.

În lupta aceasta ne-a fost cu greu a ne chivernisi încât, noi, cei lipsiți, un șir lung de secol, de avere și de libertate, să ne punem în privința aședămintelor de cultură pe aceeași treaptă cu aceia, cari deveniseră, printr'un favor al sorții, stăpânitorii nostri.

Cu toată massa cea mare de poporațiune, ce constituim, în timpul acest scurt, de treizeci și șapte și jumătate de ani, noi n'am putut ajunge să avem mai mult decât cinci seminarii pentru candidați de preoție, mai atâte preparandii pentru candidați de institutori (învățători), cinci gimnasil dintre care unul numai de patru clase, vre-o cincideci de scoale capitale și vre-o câteva mii de scoale elementare.

Pentru lipsese noastre puține institute, însă față cu greutățile ce ni se pun în cale prea mult, dacă facem comparațiune între noi cei ce au dispus și mai dispun încă și astăzi de toate.

Ca să putem da seamă acurată despre secerișul nostru, ar trebui să avem

atâtea institute, câte trebuie pentru creșterea tinerimii noastre.

Căci nu avem numai tinerime, care se pregătească pentru statul preoției și institutoriei (învățătoriei). Avem tinerime, care se pregătesc pentru alte cărări de viață, precum, pentru serviciul public în stat, pentru medicină, pentru profesură în gimnasilor și la universitate, pentru tehnică, inginerie etc. etc. Pentru toate acestea însă nu avem nici un institut al nostru. Nu avem institute pentru instruirea secundară de ajuns. Puterile noastre care acum încep a se reînnoi, nu ajung, ca preste tot locul să înființăm astfel de așezăminte. Dar' și dacă am avea, guvernul nu ne permite să înființăm, pentru că stăruiește în ideea greșită, că în regulat ung., cultura mai înaltă, ba cultura peste tot este monopol pentru limba maghiară.

Institute pentru comerț, industrie, afară de școala comercială din Brașov, nu avem.

Stând astfel lucrurile, surescenența noastră, numeroasă fiind, trebuie să împoporeze și institutele de altă limbă, chiar și de acele, unde fiitorului cetățean de stat, dacă este român, cultura i se transmite, îmbrăcată în: „o te bűdös bűskor“ „vad oláh“ și alte multe de acestea.

Deci, ca să ne întoarcem de unde am plecat, dela controlă, pe tinerii nostri cei dela institute de aceste, nu sîntem în stare a-i controla în rezultatul secerșurilor, pentru că nu avem de unde. Nu putem însă controla nici câți tineri de ai nostri sînt pe la astfel de institute.

Profesorii, îndată ce sînt Maghiari, vechi sau noi, fie că sînt orbiți de zelul maghiarismului, fie că sîntur-ca să se recomande celor puternici, sau celor ce împart bani din fondurile de dispoziție pentru maghiarizare, le schimbă Românii numele, ca lumea să le creadă maghiare și să admire mulțimea de Maghiari, care nu există.

Contrară sigură am putea practica numai la institutele noastre, prelungea cele sășesci, cari relativ sînt mai bune și decât ale noastre, unicele, unde se învață ceva și unde știința nu este redusă la ceea-ce în Ungaria astăzi este politica de stat, la cunoștința limbei maghiare.

Cu satisfacție putem dice și de astădată, că în general, martirii nostri, profesorii și învățătorii, care se jertfesc pe sine și familiile lor pentru progresul neamului lor imediat, și mediat și al neamului omenesc, sînt la înălțimea misiunii. Comparând mijloacele de care dispun și pedecile de tot felul ce li se pun în cale,

trebuie să dicem, că fac mai mult decât toți colegii lor de alte naționalități și și din alte state, înaintate în civilizație.

Tinerimea încă a dat și da probe despre capabilitatea ei și despre aptitudinea profesorilor ei.

Însă și scrierile aceste bune puțină mângăiere ne aduc.

Căutând, nu la mulțimea de tineri ce studiază în toate părțile, ci la cei puțin de pe la institutele noastre secundare, ni se întristează inima, când ne gândim la viitor. Junimea termină studiile cu succese bune, excelente chiar. Dar' ce are să înceapă apoi mai departe? Să între în universitate sau la vre-o academie de drepturi ca să se pregătească pentru justiție? pentru administrația publică?

După împregiurările de astăzi din Ungaria, toți tinerii români, chiar și după ce și-au terminat toate studiile câte se cer pentru serviciul public al statului, la justiție sau la administrația publică, numai atunci pot înainta, dacă se vor feri de societatea și de limba română, dacă, tot la al doilea cuvânt, vor asigura, că deși sînt de origine română, au simțeminte maghiare, dacă vor batjocori și vor afurisi toate diarele române și vor ceti până și în cafenele, ostentativ toate foile și foițele maghiare, dacă își vor bate joc de literatura română, dacă în oficiu se vor lingui înaintea tuturor „patrioților“ și vor vorbi cu despreț și cu accent străin cu conaționalii lor, dacă, în lipsa altora dintre Maghiari, vor lua asupra și sportul denunțării, dacă vor subscrie bani pentru toate întreprinderile de maghiarizare, dacă. . .

Am putea continua încă mult cu acest trist „dacă.“ Credem însă, că va fi de ajuns, ca să vedem, că pentru Români, oameni cu capul și cu inima la loc, cărarea justiției deocamdată este închisă. În cazul cel mai bun ei pot să se facă advocați, ca să fie avertați la căpătatele, prin care să se facă urgisiți la însuși poporul lor, sau să primească vre-un oficiu, cu hotărîrea de a primi să fie aplicat într'un colț al Ungariei, unde cu nime să nu se poată înțelege în limba lui.

Pentru astfel de perspectivă însă se-și jertfescă Românul denarul, viața și sănătatea?!

Articolul de lege 44 din anul 1868, votat de dieta maghiară și sancționat de regele încoronat al Ungariei, guvernul unguresc l-a dat la o parte. Dela 1879 încoace legislația maghiară a Ungariei votează legi, prin care instruirea, treptat, se ia din mâinile naționalităților, prin urmare și a Românilor și se maghiarizează.

Ar însemna dar', că tinerimea, care s'ar pregăti pentru vre-o profesură, sau pentru cărarea învățătorescă, după-ce avem puțin scoale secundare, după-ce nu ni se permite a mai face din banii nostri altele, după-ce scoalele elementare se prefac, rînd pe rînd în scoale de stat și în scoale comunale, se pregătesc, de cumva vrea să nu fie studiat înzadar, pentru scoale maghiare, pentru scoale, care să îngreuneze dezvoltarea limbei și literaturii române și pe elev să-l hăbăuască îndată la început, ca să nu fie harnic a învăța ceva cum se cade, în toată viața lui.

Nici biserica nu ne mai garantează deplin dezvoltarea neajunată națională așa precum ni s'a garantat prin legi votate de dieta ungară. Guvernul a început a ignora și articolul de lege IX din 1868, privitor la autonomiile bisericilor ortodoxe, prin urmare și române. Și pentru-ce ar avea guvernul mai multă diferență către articolul IX din 1868 ca către articolul XLIV din 1868? Ear' dacă guvernele unguresci pot ignora nepedepsite, ba dincontră, între aplaudările tuturor partidelor maghiare și a presei întregi maghiare, unde se căutam garanța pentru tinerul român, că, învățând și pregătindu-se pentru serviciul public în stat, ca Român și om de omenie totodată, îi va fi cu puțință să fie om folositor patriei sale?

Vieța publică în stat și dacă lucrurile vor mai continua pe cărarea maghiarismului, nu va trece mult, și în biserică și școală, va fi cu totul închisă tinerimii noastre, întrucât va fi hotărîta a rămâne română și a rămâne în patriă.

Secerișul nostru intelectual, bun, rău cum este, precum vedem, ne duce la triste contemplațiuni. Ne face să ne dicem, bine face guvernul unguresc, dacă nu ne conde gimnasilor nici pe și cu banii nostri. Vede însuși că ar fi bani aruncați de o parte, ear' de alta vrea să ne ferească de proletariat intelectual, care să fie avisat a trăi din denunțări și spionare.

Controla noastră, așadar, cu ocaziunea aceasta, nu este, ca să aflăm sporul tinerilor, ci că să ne controlăm pozițiunea și să ne facem posibila orientare folositoare tinerimii noastre și preste tot urmașilor nostri.

Ca să nu facem vorbă multă, din controla împregiurărilor, în care ne aflăm făcut-ul ar fi: afară de medicină și de științele reale-tehnice, nouă nu ne rămâne decât comerțul, industria și agricultura. Asupra acestora legile de maghiarizare încă n'au dispus nimica și se sperăm, că nesfiala maghiară, ca să nu dicem mai mult,

nu va merge așa departe, încât să facă și din aceste un monopol în favorul maghiarismului. Dar' și dacă ar face ar întreprinde ceva fără de perspective de reușită. Ceea-ce ar fi a se face însă în privința aceasta, trebuie făcut cu plan, pentru-ca întreprinderii să-i asigurăm și reușita.

Vom cugeta asupra lucrului, de sigur că vor cugeta mulți dintre Români și bine ar' fi să cugete toți Românii, și după-ce ne vom fi cugetat bine, să procedem la facerea planului.

Nu numai Românii să aibă mulțumire după planul din cestiune, și patria să fie de nou obligată cu recunoștință față cu fiii ei cei mai credincioși, pentru-că sînt cei mai desinteresati, față cu Românii!

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

Gherța-mică, 25 Iunie n.

În nr. 157 al ziarului „Budapesti Hirlop“ sub titlul „Să mișcă Teara-Oașului“ (mozog az Avas) s'a publicat un șir lung de impertinențe încărcate pe spatele preoției române din aceste părți. —

Mult ne-am cugetat, că oare să stăm în vorbă cu un ziar și cu nisele corespondențe de acest soi?

Cei mai mulți erau de părere, că nu merită a sta în vorbă cu dînsii, deoarece-ce dreptatea nu o suferă, ear' a pași pe terenul invectivelor nu permite cultura română. Totuși ca publicul român să fie încălta orientat despre persecuțiunea ce o suferim, despre procedura nedeamă, nelegăla a compatrioților nostri, rugăm on. red. a „Tribunei“ să publice următoarele:

În numărul citat articolul se introduce cu o privire scurtă asupra mileniului Maghiarilor. Sîntem de părerea pseudonimului „Turci“ că nu scim ce va aduce mileniul, vedem însă cum și-l pregătesc, și dacă sînt de părere, ca mileniul lor va fi totodată și parastasul națiunii române, le spunem din capul locului că amar să înșeală, și dacă lucră spre aceea, ne află gata și voioși la luptă. Ce atinge argumentul articolului numit trebuie să distingem în el două lucruri, obiectul însuși și tendința articolului.

Ce se atinge de obiect, el este un șir de neadevăruri, scornituri, calumnii, perfidii. Aug. Cargianu fostul inv. din Turzii a fost și este amovat din stațiunea sa, pe cale legală, nu din caprițul parochului sau a protopopului, ci prin verdictul episcopului și al metropolitului basat pe protocoalele legiuite și legitimate, în cari s'a adevărit, că numitul învățător e neglijent, e im-moral, e răsăritor, perfid față cu chemarea sa.

Foia „Tribunei“.

Bunica

de Bojena Némcová,
tradusă din limba boemă
de Prof. Dr. Urban Iarník.
(Urmare.)

După sf. Martin era în orașel bilciu de eană; atunci doamna Prošek cu Betca și Vorșa se duceau în oraș ca să cumpere proviziuni de vase și fel de lucruri trebuincioase pe eana întreagă. Copiii abia puteau să aștepte pe muma lor, căci totdeauna le aducea vre-o jucărie și turtă dulce de cea bună; bunica în fiecare an căpeta ciorapi de lână, păpuși și o jumătate de duzină de șinoare pentru roata de tors ca dar de tîrg. Când le pune în ladă, ea dicea către Ioan: „Dacă n'ai fi tu, una singură mi-ar ajunge.“

Adelca de astă dată căpeta „de tîrg“ o tăbliță de lemn, pe care era alfabetul. „Când mame va veni domnul dascăl, poți să începi a învăța; știu că ți-se uredce, când ceilalți învață. Și dacă ții minte Tatăl nostru și cântecele, vei ține minte și alfabetul,“ dîse muma.

Fata saltă de bucurie și îndată se și uită la litere cu mare băgare de seamă, Vilim, gata de slujbă, îi și făgădui că o va învăța: i, e, a, o, u; dară ea ascundându-și tăblița după spate, dicea: „Eu nu vreau dela tine, tu nu o ști asta așa ca dl dascăl.“

„Cum, să nu știu alfabetul dacă cetesc în carte“, se supără băiatul atins pe nedrept.

„Dară în carte nu e așa“, — îi răspunse sorioara.

„Ei, ei, ce proastă mai ești!“ — dîse băiatul bătînd în palme.

„Ei, să fiu!“ — grăi Adelca, ridicînd îndărăt capul și se duse cu tăblița la lumină.

Precînd cei doi se certau despre învățatură, Ioan în culină le făcea un concert lui Sultân și Tyrl, suna dină trîmbiță și într'acease vreme bătea și la doba, pe care i-o adusesse mama dela bilciu. Cînilor de bună seamă musica aia nu le va fi fost prea plăcută, căci boturile le aveau ridicate; Sultan lătra, eară Tyrl urla, încît îi era groază să-i asculte. Bunica era cu fata în cămară, punînd la loc lucrurile cîrîpate; dară auzînd musica aia, veni în fuga mare. „Nu sciam eu oare, că este diavolul acesta; în tine nu este nici o vină bună, băiete „Taci!“

Ioan luă trîmbița din gură; dară ca-și-cînd nici n'ar fi auzit ceea ce spunea bunica, se puse pe ris, dîcînd: „Uitați-vă numai la câinii acestia, cum se supără că le fac musică!“

„Dacă câinii acestia ar avea cătuși de puțină minte ei ar dice, așa musică să-o asculte un lup, înțelegi? Îndată să mi-le stringi pe aceste! Dacă vei fi așa de sburdalnic, dîu că-i voi spune sfîntului Nîculae, să nu-ți dăruiască nimic,“ îl amenință bunica, arătîndu-i lui Ioan drumul înspre odaie.

„Ei bine frumosa lucru va fi asta; în oraș au dîs, că sf. Nîculae a cumpărat un car întreg de daruri și că va fi est un darnic adică aceluia, care ascultă, dîse Vorșa, auzînd în ușa vorba bunicii.

Îndată-ce a doua zi veni dl dascăl, Adelca și scoasă la iveală tăblița ei și se duse la ceilalți; băga bine de seamă și după lecție alergă la bunica cu mare bucurie, că cunoaște toate slovele pe cele de întăiu rînduri și le și spuse bunicii și cu semnele, ce dl dascăl le atîrnase, ca să le țină minte mai bine. Muma și bunica erau mulțumite cu dînsa, mai cu seamă cînd și a doua zi le scia; dară fiindcă des i-le arăta bunicii și voia s'o asculte, la urmă și bunica le scia tot așa ca nepoțica. „Eacă-te“, își dicea, „de cînd sînt pe lume n'am gîndit, c'aș pute să mai învăț alfabetul și acum la bătrînețe asta mi-se întîmplă. Ei bine, omul dacă vrea să fie cu copiii, trebuie câte-odată să se facă copil cu ei.“ (Va urma.)

Țiganul și nația.

(Urmare.)

Amenințarea aceasta din urmă, făcută cu atîta hotărîre de Hampu, l-a muiat pe Preasfinția Sa, și a luat-o earăși cu buna, dîcînd solilor să aștepte în curte până se va înțelege cu ceilalți domni și le va da răspuns. După ce au eșit Țiganii, sfetnicii rămăseră ca încereniți uitîndu-se unul la altul, și așteptînd să înceapă Preasfinția Sa.

„Omul acela e vîrjăbă întrupată“ exclamă Preasfinția Sa: pe unde a umblat tot vîrjăbă a sămănat.“

„Și acum, ca și alte dăți, dîse unul dintre sfetnici, părintele Trifan, eu sînt încredințat, că părintele Avrinte nu are nici o vină. Zelul lui

de a lumina pe Țigani, de a deștăpta în ei semțimentul de naționalitate, a fost restălmăcit de nesce oameni răuvoitori, cari au resculat pe Țigani în potruva lui.

Pagubă pe că noi o putere așa însemnată cum este părintele Avrinte o osîndim să se mistuească în lupta stearpă cu Țiganii din Puradei. Sînt de părere ca fără amănare să-l ridicăm din Puradei, unde viața îi este în primejdie, și să-l trimitem în o parochie vrednică de talentele și învățătura lui.

— „Mi-am gîndit eu, răspunse Preasfinția Sa, că D'Ta earăși îi vei lua partea. Dar' cine l-a pus pe el să propage naționalitate între Țigani, în loc să îngrijească de sufletele lor. Ori unde îl vom trimite, tot posne ne face. Țin și eu că nu-l mai putem lăsa în Puradei, că Țiganii's foc de turbați și mă tem să nu-l omoare.

— Să mă ierți Preasfințite replică părintele Trifan: eu găsesc purtarea lui Avrinte de tot nevinovată, ba vrednică de laudă, și nu este vina lui dacă Puradei vrea să facă cu el cum au făcut Jidovii cu dl Christos. Atîrnă numai dela noi, ca noi să nu facem ca Pilat. Decâte ori a fost pedepsit părintele Avrinte, totdeauna a fost pedepsit fără vină. Tot numai intrigile în contra lui și calumiile v'au îndemnat să-l pedepsiți. Eu totdeauna mi-am dat votul meu separat, și vă rog să cercetați dacă nu s'au dovedit în urmă că eu am avut dreptate! Ar fi timpul ca să recunoașcem odată vrednicia omului, și să-l aplicăm acolo, unde rîvna lui fără păreche poate să aducă roduri cari să ne facă onoare; vă rog că sau să-l aduceți aici la cancelarie, sau

Cumcă ministrul l-ar fi restituit în oficiul seu, este invențiunea lui „Budapesti Hirlop“. Arată și aceasta cât credem merită informațiunile lor. Cumcă Caragianu s'a făcut bun patriot după conceptele lui „B. H.“ admitem, vedem însă la moment, ca acest „fel de patriotism“ nu începe cu inima oamenilor de omenie, și că simțul de dreptate al Românului condamnă fărădelegea, de o află chiar și sub masca maghiarismului. Noi la aceasta dăcem diarului „B. H.“: „*Noscitur ex sociis qui non noscitur ex se*“.

Învățătorul din Valea-seacă la îndemnul inspectorului scolar și-a neglijat de tot oficiul. În școală nimic n'a propus românesc, protopopul tractual nici o carte românească n'a aflat în școală. Această procedură în sine este o călcare de lege, și dacă inspectorul ar avea simțul adevăratului patriotism, n'ar fi suferit această stare de lucruri. Dar' este o procedură nerațională, pentru-că cu procedura aceasta precum s'a convins protopopul în persoană, elevii scolari nimic n'au profitat, nu știu nici un cuvânt, unguresc, și n'au învățat nimic românesc. Acel „*Dicsértessék az Ur Iezus Krisztus*“ rostit ca de demonstrațiune înaintea protopopului a fost numai producțiune de papagal, pentru-că la întrebarea protopopului nici un elev n'a știut să spună ce însemnătate au cuvintele acele. Deci prea blândă a fost dojeana protopopului și dispozițiile lui față cu o procedură atât de contrară legii, și numai acea împregiurare a înlăunțit procedura, că bietul învățător a fost împins la călcarea legii prin însuși inspectorul scolar, față cu care se vor face pașii necesari.

E lucru comic de n'ar fi foarte trist, ce produce pseudonimul „Turci“ despre fostul învățător din Tarna-mare despre A. Haiducu. Dice numitul corespondent, că păcatul lui Haiducu a fost că sub învățătoria lui școala maghiară (de stat) a ajuns la înflorire. Minunat lucru! Ce oameni corupți în cugete, și încă se pun de informatorii publicului. Spiritul catolicismului condamnă școalele de stat, precum le condamnă și celelalte confesiuni creștine, și numai dela noi Români pretind pseudo-patrioții să aruncăm pradă școalele noastre statului, ca în acele să domnească spiritul nereligios, negrijirea datorințelor religioase-morale, pruncii noștri să-și afle mândrie în aceea, că se vor face renegați. Când voesc deci a-l excusa pe Haiducu cu asemenea motive, în realitate îl acuză în modul cel mai greu, și justifică procedura cea mai aspră față de dînsul, deoarece ce arată, că Haiducu într-o atîta și-a neglijat oficiul și chemarea sa, că o școală anti-religioasă, anti-română a ajuns la înflorire în o comună românească. Atîta despre argumentul corespondenței. Tendința acestei corespondențe ne umple inima de durere și de tristețe, și provoacă în pepturile noastre cea mai justă indignațiune. Și cu tot dreptul. Ce este tendința corespondențelor din „Budapesti Hirlop“ și putem dice a tuturor diarelor unguresci din țeară? Mai

să-l strămutați în Mămăligari, unde parochia vacantă îi oferă destul de larg teren de activitate, căci are să lupte cu tot neamul de oameni pentru apărarea bisericii și a neamului românesc“.

Din vorbă în vorbă toți sfetnicii se alătură prelîngă părerea părintelui Trifan și Preasfinția Sa în urma urmelor se plecă voinței lor, hotărînd să trimită pe părintele Avrinte în Mămăligari.

Părintele Trifan a fost, carele a eșit plin de bucurie și a chemat pe Țigani să le spună hotărîrea.

Întrînd Țigani în casa de sfat, Preasfinția Sa le-a ținut mai întău o învățătură, apoi le-a spus hotărîrea luată, îndemnându-i să se ducă acasă și să aștepte hotărîrea.

— „Noi fără valos în mână nu ne ducem Preasfințitule, respunse Hampu, că nu ne-o crede nime, ca Țigani or gândi că n'am isprăvit nimic și mîne noapte îl omoară pe popa Avrinte. Să ne dai valos în mână, că nu-i bine!“ „Să ne dai valos 'n mână, că nu-i bine!“ strigară ceialtați soli.

Și earăși P. Trifan a fost carele a stăruit de s'au făcut scrisorile una către protopopul locului, alta către Părintele Avrinte și alta către Protopopul carele era peste Mămăligari.

Pe la 4 oare după amezădi, cei 4 călăreți au părăsit episcopia cu rezoluția episcopescă în straiță.

O di de serbătoare a fost pentru Părintele Avrinte diua următoare după noaptea în care Hampu ajungînd acasă l-a sculat din somn și i-a predat hotărîrea episcopescă, în care i-se da de

toate diarele mărturisesc chiar, sau ascund foarte rău, că tendința lor și scopul final este de a scoate spiritul și limba română din școala română, de a scoate școalele române de sub influența bisericii române.

Față de această tendință stăm în contra lor unul pentru toți și toți pentru unul, și har Domnului, excepțiune formează și cu dinșii pactează numai lăpădăturile ginții noastre, mișei, cari între noi, oamenii de omenie, nu mai pot sta.

Nu vreu să resfrîng tendințele lor din punct de vedere religios-moral, pentru-că cum dice scriptura „nu este lucru demn a arunca mîrgăritarele la porci“. Durere agitatorii fanatici ai Maghiarilor, se arată a nu cunoaște istoria patriei, când pretind introducerea spiritului maghiar în locul celui român în școala română. Spiritul maghiar a însemnat și înseamnă în prevalență spirit de turburare, de resvrătire, de sumeție, de disordine; și așa dacă ar succede fanaticilor a introduce acest spirit în școala română, generațiunea viitoare română în mod conform cu acel spirit ar pretinde deslegarea cestiunei naționalităților în Ungaria, pentru-că nu există spirit care din Români se facă Unguri, dacă vor lucra însă Ungurii pe terenul apucat, nu știu, unde vor ajunge și Români cu răbdarea lor proverbială.

Românul e de fire blând, loial, iubitor de pace și de ordine, devotat patriei sale, cetățean exemplar, și acest spirit domnesce atîta la popor, cât și la inteligența lui. Acest spirit voim noi să domnească și în școalele noastre, și să nu-și închipuească fanaticii dela „Budapesti Hirlop“ et consortes, că se va înfrica de pinteni și se va lăpăda cândva de romanitatea sa.

Aceasta este direcțiunea noastră.

Agiteze „B. P. H.“ cât va voi, fleacurile lui nu ne genează, noi mergem mai departe pe calea păcii, pe calea patriotismului adevărat, pe calea cultului național românesc, pe calea egalei îndreptățiri între naționalitățile țerei: și scim că acest spirit va reeși învingător.

Ioan Sêrbac,
paroch de Gherța-mică și protopop al
tractului Turțului.

Cronică.

Alegere de protopop. La alegerea de protopop gr-or. al tractului Mediașului a întrunit fostul administrator dl Dion. Chendi 34, ear' I. Goga 10 voturi.

Detragere de debit postal. Ministrul ungar de comunicație a provocat prin circular pe toate oficiile reg. de post, ca exemplarele diarului „România liberă“, care apare sub numele „Altarul“, și căreia i s'a mai detras odată debitul postal, să nu le expedize mai departe, ci să le trimită la direcțiunile postale.

scire că din ceasul în care va primi-o el nu mai este preot în Puradei, ci fără întârziare are să se mute în Mămăligari, în parochia cea mare și bine dotată, unde pentru el se deschide un frumos câmp de activitate.

Frecându-se la ochi, cărora nu voia să le creadă, a cetit în trei rinduri P. Avrinte rezoluția episcopescă, și apoi a spus lui Hampu că preste două-trei diile se duce la Mămăligari și-i lasă să-și capete alt preot mai de seama lor.

Dimineața, Părintele Avrinte a și pachetat în un ceas de vreme tot ce a avut, apoi a mers în un sat vecin, și când s'a întors a venit cu un car, în care a încărcat ce a avut, ear' însuși el a mai rămas până în diua următoare.

După ce a plecat carul cu calabalicul, P. Avrinte s'a dus la vaivoda Hampu și i-a ăis: „Eu mîne la 7 ceasuri mă duc. Să scii însă Hampule, că eu pe voi pe toți v'am afurisit. Dacă vreți să ve desleg să me așteptați în virful dealului să vă cetesc deslegarea. Cei cari nu vor veni, au să moară de moarte grabnică și nici în mormînt nu vor avea odihnă, ci vor rămâne ca strigoi și noaptea vor eși din groapă și vor umbra dela colibă la colibă blăstîmînd pe cei cari vor fi în viață. Ți-am spus ce am avut de spus, și sufletul tău să dea seamă, de nu vei asculta.“

Cu aceste cuvinte P. Avrinte earăși a eșit din Puradei și s'a dus în satul vecin.

Hampu a strins numai decăt toată ceata țigănească și i-a spus porunca Părintelui Avrinte.

(Fînea va urma.)

Din ținutul Aradului primim următoarele șire:

Mai în diile trecute căpătîi la mână în-vitarea junilor din Arad la un „Julial“.

Însăce suprinde! „Julial“-ul, respective venitul seu este destinat spre scopul de a mări fondurile „Cultur-egylet-ului“ din Ardeal — între arangatori se află și numele unui Român înfocat în Pesta, anume Sever Bogșan, iurist de an. III! Întreb aci pe dl respectiv, cum de a avut el atîta inimă să se angajeze în tabera dușmanilor — el care în decursul anului se da pe față de un Român bun, amăgînd și îmbețînd tinerimea cu apă rece; cum nu s'a sfiit el, ca fiul unui protopop, ca fiul unui Român care trăsece de pe spatule opincei, a da ajutor material și spiritual la desnaționalizarea bietului Român. Îmi aduc aminte cu cîtă căldură l-au iubit unii colegi pe acest tînăr model(?) care avea îndrăzneală destul de mare a se arêta de Român bun — străvechiu din cap până în picioare, atunci când era la Pesta! Mi se impune întrebarea: Oare s'fie adevărate cele ăise de el în decursul anului?.. Nu cred că s'fie unul dintre acei tineri Ardeleni cari l-au iubit — s'creadă atîta schimbare în suflet, și totuși este așa.

Pojar.

Furtune și foc în Bucovina. În diile din urmă au fost, ca și pe la noi, în Bucovina furtune și orcan multe, ear' peatra a nimicînt în multe locuri sîmînăturile; mai mulți oameni au fost omoriți prin trăsnete. În urma scirilor oficiale un vînt pornit decătră Vișniș spre Cosov-Cutia a devastat toate sîmînăturile dintr'un ținut de vre-o cîteva miluri și a scos din rădăcini 10,000 de arbori, a doborît coperișele dela o mulțime de case și a împrăsciat turmele de vite etc., opt oameni încă și-au pierdut vieța. — Alaltăieri a izbucnit foc în opidul Horodenca, care are 12,000 locuitori, și s'a răspîndit cu o repeziune ne mai pomenită preste tot opidul prefăcîndu-l în vre-o cîteva oare în cenușă.

Cehii și cestiunea de bancă. Camerele comerciale cehice din Praga, Pilsen și Budweis se pregătesc la un pas colectiv cu privire la cestiunea de bancă. Aspirațiunile lor sînt foarte extinse, și culminează în următoarele: Filiala de bancă din Praga ar avea să se striformeze într'un institut principal; dotațiunea pentru Bohemia ar fi să se întregască la suma de patruzeci milioane, înmulțindu-se numărul filialelor boeme; în administrația filialelor ar avea să se țină cont de egala îndreptățire a naționalităților și pe notele de bancă să se pună și textul boem.

Certificate de proveniență pentru produsele importate în România. Ca apendice la dispozițiunea ministrului român de finanțe, în urma careia produsele acelor țeri, cari stau în convențiune vamală cu România, au să fie provădate cu certificate de proveniență, s'a mai adus la cunoștință, că măsura aceasta nu se va aplica față de acele pachete de postă și mărfuri, cari le poartă călătorii cu sine dacă, proveniența se atestază prin recipisa de predare.

Conferența telegrafică internațională se va țină la 10 August st. n. în Berlin. Reprezentanții celor mai multe state europene și a unor state afară de Europa s'au insinuat deja pentru participare la această conferență.

Teoria lui Rösler.

Studii asupra stăruinții Românilor în Dacia Traiană de A. D. Xenopol.

Dare de seamă critică.

(Urmare.)

D. Xenopol (p. 68) observă bine în contra acestui „argument direct“ al d-lui Tomaschek, că aici Kekavmenos dă mărturie numai despre migrarea Vlachilor dela meadă-noapte spre meadă-di, ear' nu în direcțiunea întoarsă. Totuși d-sa se prinde în cursă, admitînd, că scriitorul bizantin înțelege aici Dacia-Traiană, nu cea Aureliană, și tocmai această neadeverită confundare a ambelor Dacii este temiul argumentului ăis direct al d-lui Tomaschek. Kekavmenos nu face însă alta decăt că pune locuințele mai vechi ale Macedo-Românilor, despre care vorbesce aici, în deplin acord cu adevărul istoric lîngă Dunăre și Sava, în regiunea țerii Sêrbilor din timpul seu, adică în Dacia-Aureliană, de unde ei au emigrat apoi spre meadă-di. Ear' dl Tomaschek, prîndîndu-se de „locurile întărite și greu de străbătut“ ale acestora și de „forturile“ lor face pe strategicul bizantin să înțeleagă aici Dacia-Traiană, despre a cărei aședare geografică s'nu fi avut noțiune clară, încât o amestecă cu cea Aureliană și o mută dincolo de Dunăre, în țeara Sêrbilor din timpul seu, făcîndu-l astfel scriitorul cel mai confus. Se vede, că trebuia să-l încurce așa de rău, căci astfel n'ar pute susține, că Dacii lui sînt provincialii romanilor din Dacia Aureliană, și nici „argumentul direct“ pentru teoria lui Rösler n'ar fi putut eși pe lume! Ear' dl Xenopol încurcă lucrul întors și asemenea de rău, mutînd țeara Sêrbilor lui Kekavmenos preste Dunăre în Dacia-Traiană, de unde face pe autor să aducă — prin conjectură adusă dela sine — pe Macedo-Români.

Cred că Kekavmenos, înainte de a întreprinde să scrie un strategicon, trebuie să fi avut mai bune noțiuni geografice despre Peninsula Balcanică. De aceea nici aședările întărite și forturile Valachilor de lîngă Dunăre și Sava cu țeara Sêrbilor nu le putem căuta în Dacia Traiană, ci de bună seamă în părțile muntoase și nu mai puțin „tari și greu de străbătut“ ale Daciei Aureliane, plină de castelele și fortificațiunile împăratului Iustinian. Aici pune Kekavmenos locuințele mai vechi ale Macedo-Românilor sau Besso-Vlachilor, unde se și aflau ele într'adevăr, precum vom vedă mai în urmă. Și precum Daco-Vlachii lui nu pot fi căutați în Dacia-Aureliană, așa nici Besso-Vlachii în cea Traiană, ci numai în Peninsula-Balcanică, unde se afla în vechime ramul trac al Bessilor, sub care nume Kekavmenos înțelege tot neamul trac din peninsula romanisat în urmă.

Prădăciunile acestor Vlachi în țările mai de meadă-di ale „Romeilor“, ce le amintesc autorul, nu privesc nici-decum invasiunile dace în imperul roman, ci de bună seamă cele ale Slavilor și Bulgarilor aședăți în Dacia-Aureliană și în vecinătate, cătră cari se vor fi alăturat, cu voie fără voie, și Românii supuși de acestia. Pustiirea ce a suferit-o imperul romano-bizantin prin Slavi și Bulgari, până în Ellada și chiar Morea, a fost una din cele mai cumplite. Elementul român din părțile ocupate de aceste popoare nu putea să rămână neatîns de acest curent nerestibil, încât învinuirea ce i-o face Kekavmenos pentru acele pustiiri, va fi avînd în cîtva temeiul istoric. Pe atunci Românii Daciei Aureliane cum și din celelalte părți de meadă-noapte ale peninsulei, unde ei formau înainte partea cea mai mare a populațiunii, începură — fiind parte împinși decătră năvălirea stăină, parte luați în curentul acesteia — a se împrăscia în părțile de meadă-di, cum dice Kekavmenos. Vlach-Rynchinii din Macedonia sînt asemenea Români, veniți aici cu tribul slav al Rynchinilor. (Va urma.)

Varietăți.

(Capul cancelarului Germaniei.) Sculptorul Fritz Schaper a terminat bustul de teracotă al principelui de Bismarck, după măsurile exacte pe cari, printr-o favoare escepțională, el a luat după capul cancelarului. Conformățiunea foarte regulată a craniului fundatorului unității Germaniei pare a confirma mai mult sau mai puțin principiile frenologie; printre facultățile cari se arată mai mult, se observă simțul realității lucrurilor, perspicacitatea și energia; în schimb, simțul respectului nu este decăt foarte puțin indicat. Lucru particular, capul cancelarului nu este în proporțiune ordinară cu restul corpului; el este mult mai mic decăt s'ar pute crede.

(Noctambulismul.) Persoanele cari țin a se scula tîrziu și a se culca tîrziu vor ceti de sigur cu plăcere observațiunile următoare ale unui doctor german, publicate de „World“ din Londra.

Vechiul nostru proverb — dice citata foaie: „a se culca de vreme, și a se scula de dimineață“ (early to bed, early rise), și echivalentul seu francez: „a se scula la șese oare, a mânca la dece, a mânca la 6, a se culca la dece, fac ca omul să trăiască de dece ori dece“, a primit o lovitură mortală dela un doctor german, care, fără să consimtă a primi ca un fapt această axiomă a înțelepciunii națiunilor, a cules numeroase date privitoare la obiceiurile persoanelor cari au ajuns la o etate foarte na-intată; și a găsit, că în majoritatea casurilor, persoanele cari au trăit mai mult au fost persoanele cari s'au culcat mai tîrziu.

Doctorul nostru constată, că din fiecare grup de dece persoane cari au ajuns sau au trecut preste etatea de optzeci de ani, opt cel puțin au avut obiceiul de a nu se culca mai nainte de oara unu sau două dimineața.

Doctorul este de părere, că a se scula prea de dimineață, este mai mult a micșora decăt a face să crească energia vitală, este a scurta vieța. El susține, că este o greșeală de a crede, că oarele matinale sînt cele mai întăritoare. El le privesce, din contră, ca cele mai proprii de a produce oboseala, și aerul dimineței este mai periculos, pentru oare-cari constituțiuni, decăt aerul serei.

Eacă ceea-ce are să încurageze pe noctambulisti.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI.“

Budapesta, 4 Iulie n. În Gattiaia (comitatul Timișului, a cădut ieri seară grindină teribilă, care a devastat în mare măsură agrii sîmînăți. Paguba se urcă la preste o sută de mii florini.

Londra, 4 Iulie n. Secretarul Indiei Lordul Churchill a fost după o luptă grea reales în Woodstock. Dintre ministrii cei noi sînt până acum deja șapte membri ai casei de jos.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Sciri economice.

Exportul oraşului Craiova în anul 1884.

Din Buletinul consulatului austro-ungar „Buka-rester Freie Presse“ extrage următoarele:

„Situatiunea agricolă şi comercială a districtului Dolj s'a dezvoltat în anul 1884 cu tendinţa progresistă, pe câtă vreme pe terenul industrial nu putem înregistra tot asemenea rezultate favorabile.

„Cerealele exportate în acest an reprezentau suma totală de 31,342.000 lei, care se împarte astfel: 12,111.000 lei pentru cerealele transportate la Brăila şi 19,231.000 pentru cele la Pesta şi Viena. Exportul rămăntorilor la Steinbruch arată o decadenţă în comparaţie cu cel din anul trecut, căci numărul exportat nu trece de 20.000. Miei s'au exportat vr'o 18.000, din care partea cea mai mare pentru Franţa, unde sunt foarte căutaţi. Vite cornute nu s'au putut exporta de loc, de oare-ce graniţa austro-ungară era închisă tot anul. Piei de iepuri s'au exportat vr'o 20.000 luncrate, din care jumătate cu destinaţiune pentru Austro-Ungaria şi cealaltă pentru Germania. Alte piei diferite s'au exportat 4000 bucăţi în Germania. Exportul pieilor de capre a atins cifra de 40.000 bucăţi, care se împart parte pentru Viena parte pentru Franţa. Fulgi s'au exportat vr'o 16.000 chlg. pentru Pesta, Germania-nordică, Țările-de-jos şi Danemarca. Oase s'au expediat 1400 tone la Timişoara. Sdrnfe tot acolo 80 tone. Piei de miei şi parte din piei de oaie s'au întrebuinţat aicea spre a fabrica pieile de lucru, şi s'a mai exportat vr'o 8000 bucăţi piei de oaie pentru Austria şi Germania. Păr de porc vr'o 15.000 chilogramme, din care jumătate curăţat, mai toată cantitatea cu destinaţiune pentru Lipsca. Lână de oaie s'au trimis în Austro-Ungaria 240 tone. Lână pentru tăbăcari se exportează în cantităţi, cari nu se pot controla, în Transilvania. Colţani s'au exportat în Ungaria vr'o 50.000 chilogramme. Cantaride s'au trimis în cantităţi mici la Viena. Maţe de oaie sărate şi uscate s'au trimis în cantităţi însemnate la Pesta. Acestea sunt articolele principale cari s'au exportat în acest an.

Cumpărarea de seminţe în România. Se

scie că ministrul român de agricultură pentru a îmbunătăţi soiul bucatelor şi pentru a înlesni procurarea de seminţe bune, a hotărât ca însuşi să cumpere seminţe în mare şi apoi se le vîndă agricultorilor. Această procedură se va pune în aplicare chiar anul acesta.

Ministerul agriculturii din România va cumpăra din ţeară şi străinătate seminţe din următoarele plante, luând până la 500.000 lei, treptat de la casa de depuneri.

a) Grâu: Browick imperial, varietate nobilă de Mold, schireff, ghirca sau grăul de Taigan arnăutul şi coluzul, grăul umblător sau de două sesoane, grăul de Sandomir sau Sandomirca, grăul de Banat roşu, grăul românesc, grăul roşu bălţafel, grăul alb bătrân. b) Săcără albă pentru terenuri nisipoase, săcără de Saint-Helene. c) Orşul cavalier. d) Porumbul scorumnic, porumbul tomat, porumbul cincantin, porumbul cuarantin, porumbul portocal. Mei. e) Plante de nutreţ (furagere): Lucerna, mazărice, trifoiul. f) cartofi sberov, cartofi magnum bonum, cartofi champion. g) Sfecla ameliorată de Vilmorin, sfecla de Silesia. h) Plante textile: Cănepa de Polonia, în de Riga. i) Plante uleioase: Rapiţa (colza).

Aceste seminţe ce se vor pute cere de cultivatori Ministrului agriculturii, prefecturilor, suprefecturilor şi creditelor agricole, se vor vinde pe preţul cumpărării, plus agio, comision, vama, transportul şi altele pe bani gata în orice cantitate; ear' pe credit, de până la un an cu dobânda de 5% pe an, numai până la cantitatea de 2000 chilogramme de fie-care specie. Numai ministrul va decide asupra fie-cărui cas şi va hotărî de se aprobă sau nu cererile de credit.

Piaţa din Sibiu, 3 Iulie. Grâu Hectolitru 74—80

chilo fl. 6.— până fl. 6.80, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 4.80, până fl. 5.60 săcără 66 până 72 chilo fl. 3.70 până fl. 4.30, orş 58 până 64 chilo fl. 3.80 până fl. 4.60, ovş 38 până 45 chilo fl. 2.40 până fl. 3.—, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 4.20 până fl. 4.80, mēlaiul 74 până 82 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semēţă de cănepă 49 până 50 chilo fl. 7.— până fl. 8.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, linte 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, păsat de grău 100 chilo fl. 17.— până fl. 18.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 13.—, Nr. 5 fl. 11.—, slămina 100 chilo fl. 54.— până fl. 56.—, unsorea de porc fl. 52.— până fl. 55.—, sēu brut fl. 33.— până fl. 36.—, sēu de lumini

fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sēu fl. 56.— până fl. 58.—, săpunul fl. 32.— până fl. 34.—, fēn 100 chilo fl. 2.— până fl. —, cănepa fl. 36.— până fl. 41.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.75 până fl. 3.—, spiritul p. 100 L. % 29 până 31 cr., carnea de vită chilo 44 cr. carnea de viţel 36 până 44 cr., carnea de porc 42 până 44 cr., carnea de berbec — până — cr., ouă 10 cu 16 până 20 cr.

Piaţa din Mediaş, 2 Iulie. Grâu hectolitru fl. 6.—

până fl. 6.50; grâu mestecat fl. 5.— până fl. 5.50; săcără fl. 3.80 până fl. 4.10; orşul — până fl. —; ovşul fl. 2.0 până fl. 3.—; cucuruzul fl. 4.— până fl. 4.25; semēntă de cănepă fl. — până fl. —; crumpenele fl. 1.40 până fl. 1.80; mēlaiul hectolitru fl. 14.— până fl. —; mazerea fl. 8.— până fl. 9.—; fasolea fl. 4.— până fl. 5.—; linte 5.— până fl. —; chiminul (sēcăreana) fl. 40.— până fl. —; sēu brut 100 kilogrami fl. 30.— până fl. 36.—; lumini de sēu vērşate fl. 54.— până fl. —; unsorea de porc fl. 68.— până fl. 70.—; slămina fl. 60.— până fl. 66.—; cănepa fl. 44.— până fl. 46.—; fēnul fl. 2.20 până fl. 2.50; săpunul 100 bucăţi fl. 26.— până fl. 36.—; spiritul gradul 10 cr.; carnea de vită kilo 42 până — cr.; carnea de viţel 40.— până 44 cr.; carnea de porc 48 cr.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta
dela 2 Iulie st. n.

Grâu (din Banat): 72—74 Kilo fl. — până —
74—79 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.55 până 9.20, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—97 Kilo fl. 8.45 până 9.10, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.45 până 9.10, (de Bacskă) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.30 până 9.55.

Sēcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.90 până 7.02

Orş (nutreţ): 60—62 Kilo fl. 6.30 până 6.50; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 7.60 până 9.50.

Ovş (ungurese) 37—40 Kilo fl. 6.40 până 6.80.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 6.20 până 6.25; de alt soi fl. 6.15 până 6.20.

Bursa de Budapesta

din 3 Iulie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	—
„ „ „ 4%	98.75
„ „ hărtie „ 5%	92.65
Împrumutul căilor ferate ung.	148.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	98.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	123.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	108.75
Bonuri rurale ung.	102.50
„ „ „ cu cl. de sortare	102.50
„ „ „ bănăţene-timişene	101.75
„ „ „ cu cl. de sortare	101.50
„ „ „ transilvane	101.50
„ „ „ croato-slavone	101.50
Despăgubire pentru dija ung. de vin	98.—
Împrumut cu premiu ung.	117.25
Losuri pentru regularea Tisei şi Segedin	119.75
Renta de hărtie austriacă	82.50
„ „ argint austriacă	83.20
„ „ aur austriacă	108.25
Losurile austr. din 1860	139.50
Acţiunile băncii austro-ungare	860.—
„ „ de credit ung.	287.50
„ „ „ austr.	285.80
Argintul	—
Scrisuri fonciari a le institut. de cred. şi ec. „Albina“	101.—
Galbeni împărătesci	5.85
Napoleon-d'ori	9.85
Mărci 100 imp. germane	60.95
Londra 10 Livres sterlinge	124.0

Bursa de Viena

din 3 Iulie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	—
„ „ „ 4%	98.25
„ „ hărtie „ 5%	92.70
Împrumutul căilor ferate ung.	148.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	98.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	123.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	108.50
Bonuri rurale ung.	102.50
„ „ „ cu cl. de sortare	101.75
„ „ „ bănăţene-timişene	101.75
„ „ „ cu cl. de sortare	101.75
„ „ „ transilvane	101.50
„ „ „ croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dija ung. de vin	98.50
Împrumut cu premiu ung.	117.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Segedin	117.90
Rentă de hărtie austriacă	82.55
„ „ argint austriacă	83.45
Rentă de aur austriacă	108.50
Losurile austr. din 1860	139.—
Acţiunile băncii austro-ungare	860.—
„ „ de credit ung.	287.75
„ „ „ austr.	286.60
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.88
Napoleon-d'ori	9.85½
Mărci 100 imp. germane	61.05
Londra 10 Livres sterlinge	124.35

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 2 Iulie st. n. 1885.

Renta smort. (5%)	Cump.	vënd.	93.—
Rur. conv. (6%)	„	„	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	„	289.—	—
Banca naţională a României	„	1252.—	—
Împr. oraş. Bucuresci	„	30.—	31.—
Credit mob. rom.	„	185.—	—
Act. de asig. Naţională	„	234.—	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	„	—	89.¼
Societ. const.	„	239.—	230.—
Schimb 4 luni	„	—	34.—
Aur	„	11.¼	—

Banca generală de asigurare

[145] 16

„TRANSILVANIA“

în Sibiiu,

fundată în anul 1868

asigurează pe lînga condiţiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc şi exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- pe vieţa omului în toate combinaţiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morţii şi pentru termouri fixate, de zestre şi de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauate prin foc

Sume asigurate pe vieţă

în a. 1869—1881 fl. 427,157.49	în a. 1869—1881 fl. 282,919.87
în a. 1882 „ 54,792.92	în a. 1882 „ 32,382.04
în a. 1883 „ 34,761.25	în a. 1883 „ 32,843.10
în a. 1884 „ 24,778.08	în a. 1884 „ 40,084.13
Suma fl. 541,549.74	Suma fl. 388,229.14

929.778 fl. 88 cr.

Conform bilanţuli pentru 1884 fondurile de rezervă şi garanţie se urcă la
555.114 fl. 63 cr.

➡ Prospecte şi formulare se dau gratis. ➡

Deslşiri se dau şi oferte de asigurări se primesc prin Direcţiune în Sibiiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale şi principale în Braşov (C. I. Münnich), Cluj şi Arad, precum şi prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Prima fabrică de casse ardeleană

a lui

A. G. Öszy

recomandă

CASSELE SALE DE BANI ŞI CĂRŢI

sigure contra focului şi a spargerii

anume construite şi cari se pot descuria numai de cumpărători instruiţi, de diferite forme şi mărimi, cu preţuri mai eftin, decât fabricatele de acest soiul ale altor fabrici. Cassele se pot vedē în localul fabricii

➡ Sibiiu, strada Neustift Nr. 9. ➡

Recunoscinţă publică.

La recercarea fabricantului de casse de aci A. G. Öszy, prin aceasta se adeveresce, că cele două casse de documente, duple, sigure în contra focului şi a spargerii (înalte de 2.15 metri, în lăţime de 1.38 metri) provēdute cu nou perfecţionatul lăcat american de împuns şi cu două lăcate chubb, comandate dela susnumitul fabricant şi fabricate de el însuşi, atât cu privire la bună-tatea fabricatului, cât şi cu privire la preţul moderat, au aflat cea mai deplină recunoscinţă.

Subserisa cassă de păstrare poate recomanda cu toată căldura ori-şi-cui fabricatele de casse din patriă ale dlui A. G. Öszy.

Sibiiu, 20 Ianuarie 1885.

Direcţiunea

dela „Hermannstädter allgemeine Sparkasse“.

17 [133]

Afară de atestatul de sus, mai stau spre privire la dispoziţie încă alte multe scrisori de recunoscinţă şi laudă.

Cataloage de preţuri, ilustrate, la cerere se trimit gratuit şi franco.